

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 11.2.2019
COM(2019) 74 final

2019/0036 (NLE)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

**om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar i associeringsrådet
EU-Ukraina avseende ändring av bilaga XXVII till associeringsavtalet mellan
Europeiska unionen, Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å
ena sidan, och Ukraina, å andra sidan**

MOTIVERING

1. FRÅGA SOM BEHANDLAS I FÖRSLAGET

Detta förslag avser ett beslut om fastställande av den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar i associeringsrådet EU-Ukraina när det gäller det planerade antagandet av ett beslut om ändring av bilaga XXVII (energisamarbete inbegripet kärnenergifrågor) till associeringsavtalet mellan EU och Ukraina.

2. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

2.1. EU:s associeringsavtal med Ukraina

Associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Ukraina, å andra sidan (nedan kallat *avtalet*) syftar till att ge en ram för en gradvis genomförd politisk associering och ekonomisk integration mellan EU och Ukraina. Avtalet medför åtaganden om att reformera delar av Ukrainas ekonomi i linje med EU:s regelverk, däribland målet att öka marknadsintegrationen och tillnärmningen av regelverket till centrala delar av EU:s regelverk inom energisektorn, med utgångspunkt i EU:s regelverk om energi. Åtagandena avseende energisektorn förtecknas i kapitel 1 (Energisamarbete inbegripet kärnenergifrågor) i avdelning V (Ekonomiskt samarbete och sektorssamarbete) i avtalet. En del av dessa åtaganden, såsom bestämmelser om transitering och transport, vilka avser handelsrelaterade aspekter på energisektorn hänvisas det även till i kapitel 11 (Handelsrelaterad energi) i avdelning IV (Handel och handelsrelaterade frågor). Avtalet trädde i kraft den 1 september 2017.

2.2. Associeringsrådet EU-Ukraina

Associeringsrådet EU-Ukraina är ett av de gemensamma organ som inrättas genom avtalet. I enlighet med artikel 461 i avtalet ska associeringsrådet övervaka och kontrollera tillämpningen och genomförandet av detta avtal samt periodiskt se över hur avtalet fungerar mot bakgrund av dess mål. Associeringsrådet håller möten på ministernivå i alla nödvändiga sammansättningar och består av företrädare från Europeiska unionens råd, Europeiska kommissionen och Ukrainas regering. Möten hålls regelbundet när omständigheterna kräver, dock minst en gång om året. Associeringsrådet har behörighet att inom ramen för avtalet fatta beslut som är bindande för parterna, däribland beslut om uppdatering eller ändring av bilagorna till avtalet. Associeringsrådet får även avge rekommendationer. Sådana beslut eller rekommendationer antas genom överenskommelse mellan parterna, efter det att de respektive interna förfarandena har slutförts.

2.3. Akt som planeras av associeringsrådet EU-Ukraina

Associeringsrådet EU-Ukraina planerar att anta ett beslut om ändringen av bilaga XXVII till associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Ukraina, å andra sidan (nedan kallad *den planerade akten*).

Syftet med den planerade akten är att uppdatera förteckningen över EU:s rättsakter i bilaga XXVII (Energisamarbete inbegripet kärnenergifrågor) för att återspegla den väsentliga utveckling som EU:s regelverk om energi genomgått sedan förhandlingarna om avtalet slutfördes.

Den planerade akten syftar även till att införa tilläggsbestämmelser i bilaga XXVII till avtalet i fråga om övervakning av tillnärmningsprocessen inom energisektorn i Ukraina. Bestämmelserna ska stärka samordningen och tillsynen över de rättsliga aspekterna på

reformen av energisektorn och underlätta ett fullgott och effektivt genomförande av inhemsk lagstiftning som bygger på EU:s regelverk om energi i Ukraina.

Den planerade akten kommer att vara bindande för parterna i enlighet med artikel 463 i avtalet, där följande anges: ”För att målen i detta avtal ska uppnås ska associeringsrådet ha befogenhet att fatta beslut inom avtalets tillämpningsområde i de fall som föreskrivs i avtalet. Besluten ska vara bindande för parterna och dessa ska vidta lämpliga åtgärder, om nödvändigt också åtgärder i särskilda organ som inrättats inom ramen för detta avtal, för att genomföra de beslut som fattats. Associeringsrådet får även avge rekommendationer. Det ska anta sina beslut och rekommendationer genom överenskommelse mellan parterna, efter det att de respektive interna förfarandena har slutförts.”

3. DEN STÅNDPUNKT SOM SKA INTAS PÅ UNIONENS VÄGNAR

Den planerade akten består av en uppdatering av förteckningen över EU:s regelverk i bilaga XXVII till avtalet, till vilket Ukraina åtagit sig att tillnärma sin inhemska lagstiftning, samt en uppsättning tilläggsbestämmelser som syftar till att stödja processen i Ukraina för att närma den inhemska lagstiftningen till EU:s regelverk om energi.

I fråga om förteckningen över EU:s regelverk bör bilagan uppdateras för att återspegla den väsentliga utveckling av EU:s regelverk om energi som ägt rum sedan förhandlingarna om avtalet slutfördes. Flera av de förtecknade EU-rättsakterna i den ursprungliga bilagan till avtalet är inte längre i kraft, har upphävts eller ändrats, samtidigt som nya rättsakter antagits av Europeiska unionen. Dessa förändringar kräver en uppdatering av bilaga XXVII till avtalet för att säkerställa att Ukrainas tillnärmningsansträngningar är förenliga med EU:s gällande regelverk. Ukrainas åtaganden att närma sin lagstiftning inom energisektorn till EU:s regelverk om energi påverkar därmed inte EU:s egna bestämmelser eller deras tillämpningsområde. Vidare har Ukrainas egna åtaganden inom energisektorn utvidgats, både som en följd av landets anslutning till energigemenskapen år 2011 och av genomförandet av unionens regelverk i förteckningen i bilaga XXVII till avtalet. Samarbetet inom energisektorn mellan EU och Ukraina stärktes dessutom ytterligare år 2016 då man undertecknade samförståndsavtalet mellan EU och Ukraina om ett strategiskt partnerskap på energiområdet. Samförståndsavtalet stödjer åtagandena att nå ekonomisk integration och politisk associering och fastställer som mål att uppnå full marknadsintegration på energimarknaderna, med utgångspunkt i de fem dimensionerna i strategin för EU:s energiunion. Den utveckling som förklaras ovan leder till behov av att uppdatera förteckningen över EU:s regelverk i bilaga XXVII till avtalet.

Den planerade akten fastställer även tilläggsbestämmelser i bilaga XXVII till avtalet i fråga om övervakning av tillnärmningsprocessen inom energisektorn i Ukraina, däribland bestämmelser om faktiskt genomförande av EU:s regelverk om energi, samråd om förslag till lagstiftning på området samt bestämmelser om rapportering till associationsrådet. Bestämmelserna ska stärka samordningen och tillsynen över de rättsliga aspekterna på reformen av energisektorn och underlätta ett fullgott och effektivt genomförande av inhemsk lagstiftning som bygger på EU:s regelverk om energi i Ukraina. De senaste fyra årens erfarenheter visar att Ukraina gjort framsteg på flera punkter avseende reformen av energisektorn, men visar även att det finns behov av ytterligare stödåtgärder för att säkerställa att de inledda reformerna blir av oåterkallelig och bestående art. Tilläggsbestämmelserna är därför avsedda att bidra till korrekt tillnärmning och genomförande av den tillnärmade lagstiftningen i Ukraina, med utgångspunkt i EU:s regelverk om energi.

Förslaget är fullt förenligt med EU:s politik för det östliga partnerskapet i allmänhet och för Ukraina i synnerhet, eftersom det stödjer tillämpningen av associeringsavtalet och bidrar till

fullgörandet av dess mål. Förslaget är även förenligt med EU:s energipolitik, med utgångspunkt i de fem dimensionerna i strategin för EU:s energiunion, däribland den dimension som avser tryggad energiförsörjning och Ukrainas strategiska roll som transitland för gas. Förslaget återspeglar EU:s regelverk om energi och främjar dess antagande av EU:s associerade partnerländer, vilket i sin tur bidrar till EU:s målsättningar i fråga om tryggad energiförsörjning. Förslaget är vidare förenligt med EU:s övergripande externa energipolitik och i synnerhet den med inriktning på energigemenskapen. Förslaget stödjer energigemenskapens mål att integrera energimarknaderna i de anslutna länderna, däribland Ukraina.

Förslaget är slutligen också förenligt med EU:s reviderade europeiska grannskapspolitik och därmed sammanhängande samarbete med Ukraina och övriga grannskapsländer. Bland annat bidrar förslaget till att uppnå en effektiv och hållbar reform av energisektorn i Ukraina som ett led i den politiska associeringen och ekonomiska integrationen mellan EU och Ukraina. Dessa ansträngningar bidrar i sin tur till målsättningen att inrätta ett stabilt och välmående grannskap. Eftersom reformen av energisektorn med utgångspunkt i unionens regelverk på energiområdet kommer att bidra till en mer hållbar klimatpolitik i Ukraina är förslaget även förenligt med EU:s klimatpolitiska målsättningar. Slutligen stödjer förslaget vidareutvecklingen av den bilaterala handeln med energiprodukter och tjänster samt investeringar eftersom reformen av energisektorn syftar till att avhjälpa befintliga rättsliga hinder mot energihandel.

Det planerade förslaget väntas även ge ytterligare stöd till reformen av energisektorn i Ukraina, som nu är i genomförandefasen, för att uppnå ett sådant fullständigt genomförande av åtagandena inom energisektorn som föreskrivs i associeringsavtalet mellan EU och Ukraina.

4. RÄTTLIG GRUND

4.1. Förfarandemässig rättslig grund

4.1.1. Principer

I artikel 218.9 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (nedan kallat *EUF-fördraget*) föreskrivs att beslut ska antas ”om fastställande av vilka ståndpunkter som på unionens vägnar ska intas i ett organ som inrättas genom ett avtal, om detta organ ska anta akter med rättslig verkan, med undantag av sådana akter som kompletterar eller ändrar avtalets institutionella ram.”.

Begreppet *akter med rättslig verkan* omfattar akter som har rättslig verkan med stöd av de regler i internationell rätt som tillämpas på organet i fråga. Det omfattar även instrument som inte har bindande verkan enligt internationell rätt, men som är ”ägnade att på ett avgörande sätt påverka innehållet i de bestämmelser som antas av unionslagstiftaren”.¹

4.1.2. Tillämpning i det aktuella fallet

Associeringsrådet EU-Ukraina är ett organ som inrättats genom avtal, närmare bestämt associeringsavtalet mellan EU och Ukraina.

Den akt som ska antas av associeringsrådet EU–Ukraina utgör en akt med rättslig verkan. Den planerade akten kommer att bli bindande enligt internationell rätt i enlighet med artikel 463 i

¹ Domstolens dom av den 7 oktober 2014, Tyskland/rådet, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punkterna 61–64.

associeringsavtalet mellan EU och Ukraina. Den planerade akten varken kompletterar eller ändrar avtalets institutionella ram.

Den förfarandemässiga rättsliga grunden för det föreslagna beslutet är därför artikel 218.9 i EUF-fördraget.

4.2. Materiell rättslig grund

4.2.1. Principer

Den materiella rättsliga grunden för ett beslut enligt artikel 218.9 i EUF-fördraget är främst beroende av syftet med och innehållet i den planerade akt avseende vilken en ståndpunkt intas på unionens vägnar. Om den planerade akten har två syften eller två beståndsdelar av vilka det ena syftet eller den ena beståndsdelen kan identifieras som det eller den huvudsakliga, medan det eller den andra endast är av underordnad betydelse, måste det beslut som antas enligt artikel 218.9 i EUF-fördraget ha en enda materiell rättslig grund, nämligen den som krävs med hänsyn till det huvudsakliga eller avgörande syftet eller den huvudsakliga eller avgörande beståndsdelen.

4.2.2. Tillämpning i det aktuella fallet

Den planerade aktens huvudsakliga syfte och innehåll avser energisektorn, däribland kärnenergifrågor. Den materiella rättsliga grunden för det föreslagna beslutet är därför artikel 194 i EUF-fördraget.

4.3. Slutsats

Den rättsliga grunden för det föreslagna beslutet bör vara artikel 194 i EUF-fördraget jämförd med artikel 218.9 i EUF-fördraget.

5. OFFENTLIGGÖRANDE AV DEN PLANERADE AKTEN

Eftersom associeringsrådet EU-Ukrainas akt kommer att ändra bilaga XXVII till associeringsavtalet EU-Ukraina är det lämpligt att den offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning* efter antagandet.

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar i associeringsrådet EU-Ukraina avseende ändring av bilaga XXVII till associeringsavtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Ukraina, å andra sidan

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 194 jämförd med artikel 218.9,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och
av följande skäl:

- (1) Associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Ukraina, å andra sidan (nedan kallat *avtalet*) ingicks genom rådets beslut 2017/1248² och trädde i kraft den 1 september 2017.
- (2) Enligt artikel 273 i avtalet ska parterna anpassa sin lagstiftning enligt bilaga XXVII till avtalet för att säkerställa att förutsättningarna för transport av elektricitet och gas är objektiva, rimliga, öppna och icke-diskriminerande.
- (3) Vidare, för att göra framsteg på vägen mot marknadsintegration föreskrivs i artikel 337 i avtalet att parterna ska fortsätta och intensifiera sitt nuvarande samarbete om energifrågor, inklusive genom gradvis tillnärmning inom energisektorn.
- (4) I artikel 341 i avtalet föreskrivs att den gradvisa tillnärmningen inom energisektorn ska fortskrida i överensstämmelse med en tidsplan som anges i bilaga XXVII till avtalet.
- (5) Artikel 474 i avtalet ålägger Ukraina en skyldighet att gradvis närma sin lagstiftning till EU-lagstiftningen, inklusive inom energisektorn.
- (6) EU:s regelverk inom energisektorn har utvecklats väsentligt sedan förhandlingarna om avtalet avslutades.
- (7) I enlighet med artikel 463.1 och 463.3 i avtalet ska associeringsrådet EU-Ukraina (nedan kallat *associeringsrådet*) ha befogenhet att fatta beslut för att målen i avtalet ska uppnås. Associeringsrådet får uppdatera eller ändra bilagorna till avtalet, med beaktande av utvecklingen av EU-lagstiftningen och de tillämpliga standarder som fastställts i internationella instrument som parterna anser vara relevanta.
- (8) Associeringsrådet kommer därför att ändra bilaga XXVII till associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Ukraina, å andra sidan, i syfte att återspegla utvecklingen av unionens regelverk.

² EUT L 181, 12.7.2017, s. 4.

- (9) I artikel 475 i avtalet fastställs grunden för en fortlöpande bedömning av Ukrainas framsteg med att närma sitt lands lagstiftning till EU-lagstiftningen, även med avseende på genomförandet och verkställandet. Artikel 475 föreskriver att rapporteringen och bedömningen ska ta hänsyn till särskilda förfaranden som fastställts i avtalet eller i beslut av de institutionella organ som inrättats enligt avtalet.
- (10) För att säkerställa ett mer effektivt genomförande av reformerna bör övervakningsmekanismen av reformen inom energisektorn stärkas.
- (11) Associeringsrådet ska därför ändra bilaga XXVII till avtalet för att fastställa närmare bestämmelser om övervakning av tillnärmningen av den ukrainska lagstiftningen till EU:s lagstiftning inom energisektorn.
- (12) Därför är det lämpligt att fastställa den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar i associeringsrådet EU–Ukraina när det gäller associeringsrådets beslut att ändra bilaga XXVII till avtalet,

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar i associeringsrådet EU–Ukraina ska grundas på det utkast till akt av associeringsrådet EU–Ukraina som åtföljer detta beslut.

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till kommissionen.

Utfärdat i Bryssel den

*På rådets vägnar
Ordförande*